

Feitelijke vragen bij (Collegebrief) Onderwijsmonitor 2025 – CDA Rotterdam

1. Kan er meer inzicht gegeven worden in de financiële verantwoording per onderdeel van het onderwijs conform toezegging 25bb003244? (Nadere uitsplitsing dan in de jaarverantwoordingsstukken p. 107)

Het programma Onderwijs kan op hoofdlijnen worden opgesplitst in twee onderdelen: onderwijshuisvesting en onderwijsbeleid. De financiële voortgang op dit niveau is reeds inzichtelijk gemaakt in de onderwijsmonitor. In uw raadvraag verzoekt u om een nadere specificatie, zodat het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid (NROB) ook financieel gemonitord kan worden, conform toezegging 25bb003244.

In navolging van deze toezegging treft u hieronder de financiële voortgang uitgesplitst naar de vijf thema's van het NROB. Daarbij is het van belang te benadrukken dat het NROB slechts een onderdeel vormt van het programma Onderwijs. Binnen dit programma wordt namelijk ook uitvoering gegeven aan onderwijshuisvesting en overige vormen van stedelijk onderwijsbeleid, zoals schoolzwemmen en leerlingenvervoer.

In de bijlage onder in dit document treft u de financiële specificatie van het NROB. Omdat de bijgevoegde weergave uitsluitend betrekking heeft op het NROB en daarmee slechts een deel van het totale programma onderwijs beslaat, sluiten de gepresenteerde cijfers niet één-op-één aan op de totalen zoals opgenomen in de jaarstukken 2025.

2. Hoeveel geld is er minder uitgegeven dan eerder voorzien aan de subsidieregeling voor kwaliteit en bereik van voorschoolse educatie?

De subsidieregeling *Verbeteren Kwaliteit voorschoolse educatie* maakt onderdeel uit van het bredere speerpunt Onderwijskwaliteit van het NROB, waarin meerdere interventies worden ingezet. Voor deze specifieke regeling geldt een subsidieplafond van €600.000 voor de periode 2025–2026. In 2025 is deze regeling pas in juli gepubliceerd. Hierdoor is in dat jaar slechts één subsidieaanvraag ingediend, ter hoogte van €150.000. Dit heeft geleid tot een onderbesteding van €450.000 in 2025. (Voor 2026 is inmiddels voor €450.000 aan subsidies verleend; de bijbehorende activiteiten en uitgaven zijn daarmee in de tijd doorgeschoven.)

De subsidieregeling *Verbeteren bereik voorschoolse educatie* maakt onderdeel uit van het bredere speerpunt Doelgroepbereik voorschool van het NROB, waarin meerdere interventies worden ingezet. Voor deze specifieke regeling geldt een subsidieplafond van €300.000 voor de periode 2025–2026. Ook deze regeling is in 2025 pas in juli gepubliceerd. Als gevolg hiervan zijn in dat jaar geen subsidieaanvragen ingediend, wat heeft geleid tot een onderbesteding van €300.000 in 2025. (Voor 2026 zijn inmiddels wel subsidies verleend.)

3. Hoeveel geld is er minder uitgegeven dan eerder voorzien aan de intensivering van de lerarenaanpak?

Dit valt onder het speerpunt aanpak personeelstekort van het NROB. Binnen deze aanpak was er in 2025 circa 1,5 mln over. Grotendeels heeft dit te maken met een langere doorlooptijd voor afstemming met onderwijsinstellingen over een nieuwe intensiveringssubsidie. Deze subsidie is daarom in de tijd verschoven en is in 2026 in werking.

4. Hoeveel geld is er minder uitgegeven dan eerder voorzien aan de subsidieregeling voor samenspeelgroepen?

De subsidieregeling *Samenspeelgroepen* maakt onderdeel uit van het bredere speerpunt Doelgroepbereik voorschool van het NROB, waarin meerdere interventies worden ingezet. Voor deze specifieke regeling geldt een subsidieplafond van €500.000 voor de periode 2025–2026. Ook deze regeling is later in 2025 gepubliceerd. Als gevolg hiervan zijn in dat jaar minder subsidieaanvragen in 2025 verwerkt, wat heeft geleid tot een onderbesteding van €170.000 in 2025. (Vanwege de latere start lopen de subsidies zowel over 2025 als 2026, waarbij de kosten voornamelijk in 2026 vallen.)

5. Hoeveel budget gaat er naar de aanpak ten aanzien van veiligheid in en om de school?

De aanpak veiligheid valt onder het bredere speerpunt Schil om de school van het NROB. Binnen de onderwijsbegroting is hiervoor jaarlijks € 625.000 beschikbaar.

6. Zijn er scholen die in 2025 gestopt zijn met een interventie uit Schil om de school en wel zijn begonnen met een andere interventie?

Nee, er zijn in 2025 5 scholen met een interventie gestopt. Zij zijn echter niet met een andere interventie binnen het collegetarget schil om de school begonnen.

7. Hoeveel docenten hebben deelgenomen aan weerbaarheidstrainingen?

We hebben 11 weerbaarheidstrainingen ingekocht, waar ongeveer 150 docenten aan hebben deelgenomen.

8. Hoeveel docenten gaan in 2026 deelnemen aan weerbaarheidstrainingen?

Vooralsnog zijn er voor 2026 nog geen weerbaarheidstrainingen gepland. Dit omdat we momenteel samen met de partners onderzoeken welke interventie het beste aansluit bij de brede behoefte van onderwijsprofessionals.

9. Zijn er cijfers beschikbaar over de effectiviteit van de weerbaarheidstrainingen?

Op dit moment hebben we alleen een kwalitatieve analyse. Uit deze analyse blijkt dat het aanbod door onderwijsprofessionals wordt gewaardeerd, maar dat het nog niet volledig aansluit bij de brede behoefte van onderwijsprofessionals. Hierover zijn we met onze partners in gesprek.

10.Hoeveel schoolveiligheidsregisseurs zijn er in 2025 ingezet? Op hoeveel scholen?

Op po, vo en mbo-scholen in de gebieden Feijenoord, Delfshaven, IJsselmonde, Charlois zijn er 2 schoolveiligheidsregisseurs ingezet in 2025. Inmiddels is er in 2026 ook een 3^e veiligheidsregisseur gestart.

11.Wat was de uitkomst van de evaluatie van de aanpak Veilig op School (VOS)? Kan deze met de raad worden gedeeld?

In het rapport staat aangegeven dat de VOS-aanpak waardevol is als basis voor schoolveiligheid. Tegelijkertijd laten de aanbevelingen zien dat er kansen liggen om de aanpak verder te versterken: een ontwikkeling naar een meer netwerkgerichte en praktijknabije benadering van veiligheid.

12.Welke initiatieven die werkdruk verlagen worden met subsidies ondersteund? Welke type scholen maken gebruik van dergelijke subsidies? Zijn dit bijvoorbeeld scholen die een hoger percentage lerarentekort hebben?

Schoolbesturen kunnen subsidie aanvragen voor interventies die bijdragen aan werkdrukvermindering op scholen. Besturen maken hierbij zelf de inschatting waar de middelen het hardst nodig zijn.

Binnen het po gaat het bijvoorbeeld om de inzet van vakdocenten voor expressievakken of voor het aanbieden van sport- en spelactiviteiten tijdens de pauzes, waardoor de groepsleerkracht wordt vrijgespeeld voor andere taken. leerkracht te ontzorgen

Binnen het vo gaat het om aanvragen die inzetten op het begeleiden van startende docenten, zowel vers van de opleiding als na een overstap van een andere school. Middels de subsidie worden uren vrijgemaakt in de begeleiding, zowel voor de begeleider als voor de startende docent.

Ook worden middels de subsidie surveillanten tijdens toetsen/ toetsweken ingezet om docenten vrij te spelen op dat moment andere zaken op te pakken.

Binnen het mbo gaat het om aanvragen die inzetten op zowel werkdrukvermindering als ook de begeleiding van starters.

13.Kan het budget wat beschikbaar wordt gesteld voor de werving van nieuwe leraren ook gebruikt worden om leraren die al op een andere school werkzaam zijn aan te trekken?

De gemeente stelt geen budget beschikbaar voor de letterlijke werving van nieuwe leraren. Er is dus geen budget dat benut kan worden voor de werving

van nieuwe leraren die al op een andere school werkzaam zijn. Wel organiseert de gemeente samen met het onderwijsveld en kinderopvang informatiebijeenkomsten om potentiële zij-instromers te informeren over werken in de sectoren en evt. te begeleiden naar de benodigde vervolgstappen. Daarnaast kunnen schoolbesturen subsidie aanvragen voor kosten die gemaakt worden omtrent zij-instromers.

14.Hoe wordt gemeten of de schoolleidersbeurzen ook daadwerkelijk bijdragen aan tegengaan van lerarentekort?

We kunnen de impact van een interventie niet direct koppelen aan het tegengaan van het lerarentekort. De uitvraag naar tekorten wordt jaarlijks georganiseerd door Centerdata en in opdracht van OCW. De prognose geeft helaas aan dat de verwachting is dat het lerarentekort de komende jaren nog verder zal oplopen.

Het doel van de schoolleidersbeurs is om het voor schoolleiders toegankelijker te maken om zich verder te ontwikkelen. Er is een klein tekort aan schoolleiders in Rotterdam, maar schoolleiders spelen een belangrijke rol in het aantrekken en behouden van personeel. Wanneer huidige schoolleiders zich nog beter bekwamen in de taken waar zij voor staan, is de kans op uitval kleiner en de mate van professioneel handelen naar verwachting, nog hoger. Dit kan bijdragen aan het behouden van schoolleiders en leraren.

15.Hoeveel scholen doen nog niet mee aan Schil om de school? En is bekend waarom zij niet mee doen?

Van de in totaal 184 po- en vo-scholen nemen 63 scholen geen interventie af. Scholen hebben de autonomie om zelf te bepalen of er behoefte bestaat aan een interventie en, zo ja, welke interventie het beste aansluit bij de behoeften van hun leerlingen.

16.Is er een wijziging geweest in beschikbare budget voor promotie van deelname VE voor doelgroep peuters?

Nee, daar is geen wijziging in geweest.

17.Zijn er geografische verschillen ten aanzien van gebruik van gratis VE zichtbaar?

Ja, die zijn er. Daarom werken we ook met een wijkaanpak, waarbij we in eerste instantie zijn gestart in gebieden/wijken waar deelname achterblijft op het gemiddelde.

18.1140 kinderen hebben gebruik gemaakt van gratis VE in NPRZ-gebied. Hoeveel doelgroepeuters in het NPRZ-gebied hebben geen gebruik gemaakt van gratis VE?

In 2025 namen 1500 peuters in met een indicatie Extra spelen en leren in NPRZ-gebied niet deel aan VE. We kunnen echter niet de koppeling maken hoeveel van deze kinderen in aanmerking zouden komen voor de 130% regeling.

19. Er is een procentuele afname in het aantal leerlingen dat het streefniveau haalt op Lezen en Rekenen in het PO. Hoe worden deze cijfers verklaard?

De referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen schrijven voor wat leerlingen moeten kennen en kunnen op het gebied van taal en rekenen. Het referentiekader bestaat uit fundamentele en streefniveaus. Het fundamentele niveau (1F niveau) is de basis die zoveel mogelijk leerlingen moeten beheersen. Het streefniveau (1S niveau) heeft iedereen nodig om in de maatschappij mee te doen.

Vooropgesteld moet voorzichtigheid worden betracht bij het vergelijken van de streef- en referentieniveaus door de jaren heen. Dit komt omdat in schooljaar 2023/2024 de doorstroomtoets is ingevoerd, waarbij gebruik gemaakt mag worden van verschillende toetsaanbieders. Uit analyses van DUO en de PO-raad bleek dat bij de twee grootste toetsaanbieders (IEP en LIB) overeenkomsten in de referentieniveaus waren. Bij de ene toets zijn er echter op het fundamentele niveau meer vestigingen waar alle leerlingen 1F behalen. Bovendien ligt het percentage vestigingen dat 1S/2F behaalt voor deze toetsaanbieder gemiddeld iets hoger.¹

De basisvaardigheden van leerlingen staan onder druk, inzet hierop vraagt om een lange adem. Ondanks de inzet van alle betrokkenen blijven (op een aantal onderdelen) de onderwijsresultaten in Rotterdam achter op de G4 en de rest van het land. Door expliciet in te zetten op de versterking van taal, lezen en rekenen willen we in Rotterdam die trend doorbreken om de schoolloopbaan van de Rotterdamse leerlingen zo succesvol als mogelijk te laten verlopen. Binnen de kaders van het kwaliteitsbudget hebben de scholen daarom de vrijheid om evidence-based en informed interventies aan te vragen die een directe bijdrage leveren aan de versterking van de vaardigheden op het gebied van taal, lezen en rekenen. We kijken tegen de bovengenoemde achtergrond naar de streef- en referentieniveaus in schooljaar 2024/2025. Daar zien we inderdaad een daling van het onderdeel 2F bij het onderdeel lezen (0,5%) en rekenen (2,3%). Hier kunnen verschillende verklaringen voor bestaan: de samenstelling van het cohort-leerlingen en wisseling van de gebruikte doorstroomtoets. Het is niet mogelijk om een factor aan te wijzen.

20. Kan de verklaring "samenvoegen en wegvallen van afdelingen binnen het VO" ten aanzien van lagere score op Lezen en Rekenen nader worden toegelicht?

¹ [Doorstroomtoets 2025 - sectorrapportage.poraad.nl](https://www.poraad.nl/doorstroomtoets-2025-sectorrapportage)

De Onderwijsinspectie gebruikt het onderwijsresultatenmodel vo om de kwaliteit van het vo-onderwijs inzichtelijk te maken. Het onderwijsresultatenmodel bestaat uit 4 indicatoren: (1) onderwijspositie t.o.v. advies po, (2) onderbouwsnelheid, (3) bovenbouwsucces, en (4) examencijfers. Het voorgezet onderwijs is opgebouwd uit verschillende afdelingen, naar onderwijsniveau. De indicatoren worden per afdeling bekeken. Waarbij er sprake is van de onderdelen: onder, op of boven de norm. Lezen en Rekenen maken niet op dezelfde manier als in het primair onderwijs, deel uit van het onderwijsresultatenmodel. Er is dan ook geen sprake van een lagere score op Lezen en Rekenen in het VO, kijkend vanuit het onderwijsresultatenmodel.

Waar wel sprake van is, een toename van het onderdeel onder de norm. Dit wordt mede verklaard door het feit dat afdelingen zijn samengevoegd of zijn weggevallen. Bijvoorbeeld:

- Een havo-afdeling met het oordeel op de norm en een vwo-afdeling met het oordeel onder de norm, worden na samenvoeging een afdeling havo/vwo met het oordeel onder de norm.
- Een mavo-afdeling met het oordeel boven de norm wordt opgegeven. Hierdoor zijn er minder afdelingen met het oordeel boven de norm.

21. Alle scholen maken gebruik van het kwaliteitsbudget, hoe zijn de 725 initiatieven over deze scholen verdeeld?

In schooljaar 2025-2025 zijn in totaal 726 initiatieven/interventies toegekend bij de subsidie kwaliteit. Er is geen limiet aan het aantal interventies. Scholen kunnen binnen het vooraf vastgestelde budget per school zoveel interventies aanvragen als zij wenselijk/nodig achten. Sommige scholen kiezen ervoor alles op te knippen in losse interventies, andere scholen vragen een grote interventie aan.

De interventies zijn als volgt verdeeld:

- Primair onderwijs (po & sbo): 452 interventies. Dit betreft diverse interventies. Denk bijvoorbeeld aan de inzet van taal- en rekenspecialisten en het opzetten van een schoolbibliotheek.
- Voorgezet onderwijs: 205 interventies. Dit betreft diverse interventies. Denk bijvoorbeeld aan verdiepingslessen taal en wiskunde.
- Gespecialiseerd onderwijs: 37 interventies. Dit betreft diverse interventies. Denk bijvoorbeeld aan interventies die bijdragen aan motiverend leesonderwijs voor leerlingen op het gespecialiseerd onderwijs.

22. Wat zijn de belangrijkste redenen waarom ouders hun peuter niet naar de VE brengen? (vraag n.a.v. de technische sessie onderwijs d.d. 13 mei)

De redenen om niet deel te nemen aan VE voor ouders zijn heel divers/uiteenlopend. Hieronder volgen er een aantal:

- Kinderen gaan al naar een andere voorziening, zoals kinderopvang, gastouder of informeel netwerk
- Financiële redenen: ouders kunnen de eigen bijdrage niet betalen
- Principiële redenen al dan niet vanuit culturele/religieuze achtergrond: bijvoorbeeld zelf voor kind willen zorgen, ideeën over moederschap etc

- Geen vertrouwen in overheid/gemeente/instanties, o.a. door toeslagenaffaire, maar ook door berichten in (social)media over incidenten in de kinderopvang
- Praktische redenen: niet passend bij werktijden, geen plek bij voorkeurslocatie, niet kunnen reizen, plannen om te verhuizen, etc.

Bijlage 1. Financiële voortgang NROB 2025 (n.a.v. vraag 1)

2025

Omschrijving	Activiteit	Begroting		Realisatie		Resultaat		
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid (NROB)	Doelgroep bereik voorschool	1.000.000	0	622.546	0	377.454	0	377.454
	Aanpak personeelstekort	9.300.000	-500.000	7.713.997	-500.000	1.586.000	0	1.586.003
	Aansluiting onderwijs jeugdhulp	1.867.000	0	1.002.478	0	864.522	0	864.522
	Onderwijskwaliteit	27.062.754	-17.733.333	25.837.858	-17.993.063	1.224.896	259.730	1.484.626
	Schil om de school	6.411.756	-2.381.341	6.257.049	-1.762.333	154.707	-619.008	-464.301
		45.641.510	-20.614.674	41.433.928	-20.255.396	4.207.579	-359.278	3.848.304

